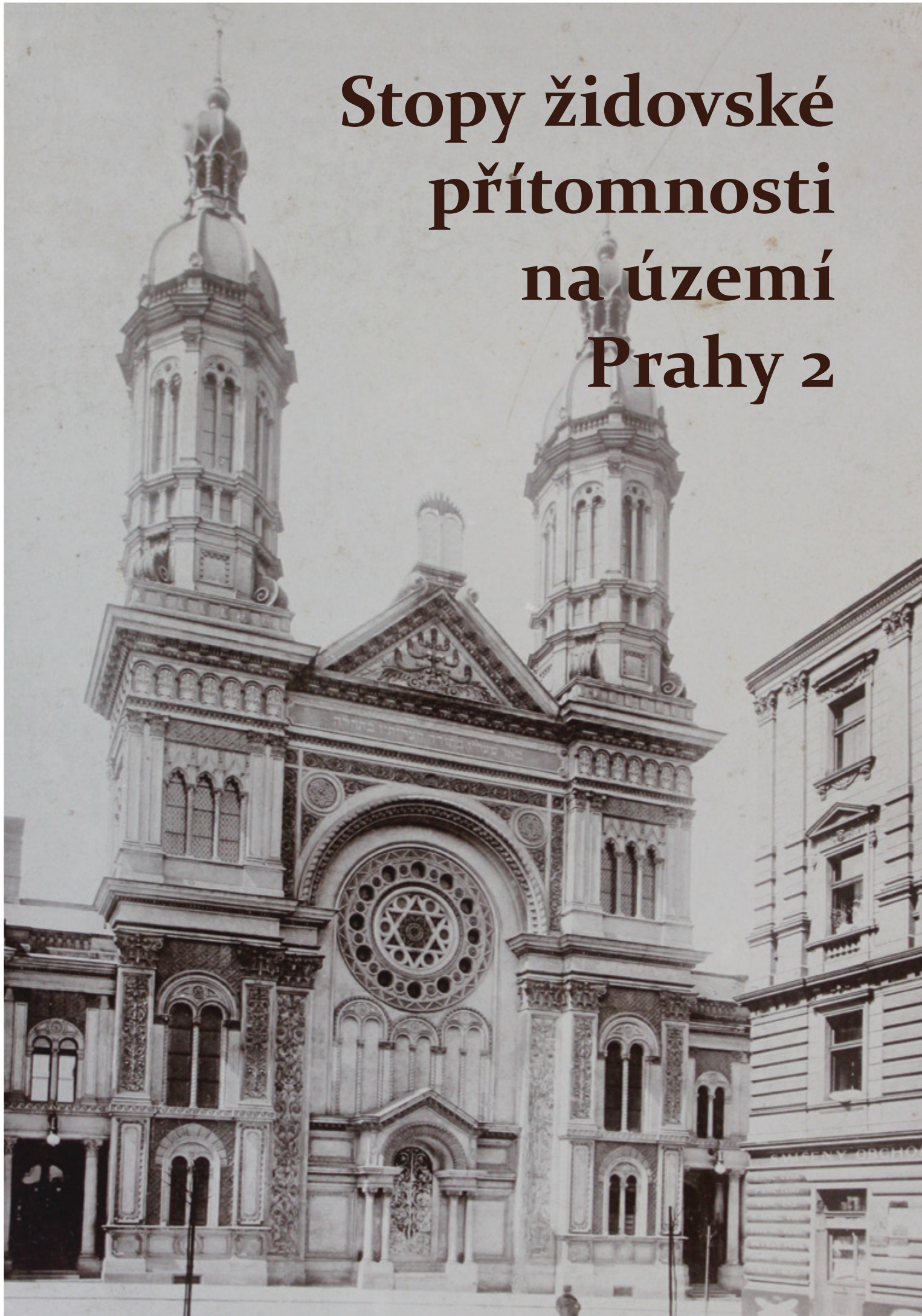

Stopy židovské přítomnosti na území Prahy 2

Židovské muzeum v Praze společně s Městskou částí Praha 2 iniciovalo projekt dokumentující historii židovské přítomnosti na Vinohradech.

Snažíme se zachytit nejen fyzické stopy existence nejpočetnější židovské obce předválečného Československa, ale i příběhy rodin, jejichž skutečná identita či náboženská příslušnost již nebyla židovská, a přesto se na konci třicátých let minulého století staly obětí rasistických zákonů a následné genocidy.

Obracíme se na širokou veřejnost, která může mít ve svých soukromých archívech dodnes neznámé fotografie, dokumenty či artefakty.

První organizované židovské bohoslužby se na Vinohradech odehrály na Roš Hašana – židovský Nový Rok – občanského roku 1882, a to v prostoru zajištěném jistým Šimonem Engelem z Roudnice. Roku 1890 vzniká samostatná židovská obec a zřizuje si trvalou modlitebnu na Tylově náměstí v domě označeném čísly 11–12, i když některé zdroje hovoří o čísle 16. Dosud nebyla nalezena žádná obrazová dokumentace této modlitebny, známé jako „Bethaus“.

Obr. 118. Odstřel věže vinohradské synagogy v Praze

Během několika let získala obec půjčky umožňující výstavbu skutečné synagogy. Podobně jako po dobu stavby Národního divadla existovalo Prozatímní divadlo, židovské obci na Vinohradech nejprve sloužila malá synagoga v budoucí Sázavské ulici, dokončená roku 1894. Při největších svátcích již její kapacita potřebám věřících nestačila, a tak byly k bohoslužbám pronajímány sály okolních restaurací, například Hajnovky. Výstavná synagoga se dvěma tisíci míst byla konečně zprovozněna roku 1896. Kromě bohoslužeb se v ní konaly svatby, a také koncerty doprovázené jejím proslaveným chrámovým sborem.

Za války hlavní budova synagogy, užívaná jako sklad majetku deportovaných osob označených rasistickými zákony za židy, vyhořela po zásahu spojeneckým bombardováním v únoru 1945. Společně s postranními křídly byla odstřelena roku 1951.

Existují svědectví, že před odstřelem si obyvatelé okolních domů odnášeli ze synagogy artefakty na památku. Pokud víte o někom, kdo takový či jiný kus židovské paměti Vinohrad vlastní, stejně jako jakékoliv dokumenty (např. fotografie, dopisy, deníky), prosíme, dejte nám vědět.

Kontakt:

Martin Šmok, smok.martin@gmail.com
Židovské muzeum v Praze, U Staré školy 141/1,
110 01 Praha, holocaust@jewishmuseum.cz